

Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2023

**Rapportering av uppdrag 2.2 enligt Tillväxtverkets regleringsbrev
2024**

2024-06-24

Diarienummer: Å 2024-877

Tillväxtverkets årliga rapportering av hur företagens kostnader påverkas av nya eller ändrade regler

Beslutet att godkänna denna delrapport har fattats av avdelningschef Anna Johansson.

Handläggningen har gjorts av Tomas Lööv, Oscar Svensson, Stig-Dennis Nyström, Josefina Brzezinska, enhetschef Henrik Tegehed och Steven Wall. Den sistnämnda var föredragande för ärendet.

Stockholm, 2024-06-24

Anna Johansson

Steven Wall

Sammanfattning

Tillväxtverket har på regeringens uppdrag följt utvecklingen av företagens kostnader till följd av nya eller ändrade regler sedan 2013. I denna rapport redovisas en uppskattning av kostnadsutvecklingen för företagen till följd av nya eller ändrade regler som trätt i kraft 2023.

Företagens regelkostnader som andel av BNP har minskat med 0,4 procentenheter under 2023 jämfört med föregående år. Under 2023 identifierades endast ett regelkrav som medför betydande administrativa kostnader. Detta avser ett krav om rapporteringsskyldighet avseende utsläpp av växthusgaser från vissa importvaror och medför årliga administrativa kostnader om uppskattningsvis 55 miljoner kronor. En regeländring har identifierats som medför betydande årliga alternativkostnader motsvarande omkring 64 miljoner kronor. Regeländringen avser lagerhållningsskyldighet för öppenvårdsapotek. Anledningen till att regelkostnaderna som andel av BNP minskar medan kostnaderna ökar i absoluta tal beror på att BNP ökat mer än vad regelkostnaderna gjort.

Företagens årliga administrativa och andra regelkostnader varierar från år till år, med ökningarna vissa år (2014, 2016, 2017, 2018, 2021, 2022 och 2023) och minskningar andra år (2013, 2015, 2019 och 2020). Även under ett år där kostnaderna totalt sett har ökat kan en viss typ av företag eller bransch ha upplevt en kostnadsminskning.

För att vända trenden med ökande regelkostnader för företagen och nå ökad måluppfyllelse gentemot regeringens förenklingsmål gör Tillväxtverket bedömningen att det krävs satsningar på en moderniserad regelgivningsprocess med ökad förmåga att utforma mer ändamålsenliga regler som är kostnadseffektiva att tillämpa.

För att uppnå detta krävs insatser för att definiera och avgränsa behov för att därigenom kunna genomföra nödvändiga förändringar av befintliga regelverk. Regelverken behöver dessutom utformas för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter för att säkerställa en effektiv implementering och tillämpning i myndigheter och företag.

Ordlista

Begrepp	Förklaring
Administrativ kostnad	Ekonomisk påverkan till följd av krav om att upprätta, lagra eller överföra information. Relaterar ofta till personalkostnader.
Alternativkostnad	Uppstår när ett företag till följd av regler måste låsa resurser som annars hade kunnat användas till annat. Kan till exempel beräknas genom utebliven avkastningsränta.
Annan åtgärd	Åtgärder som inte är bindande regler men som kan medföra betydande kostnadsförändringar för företag. Det kan till exempel handla om förändringar i tillämpningen av regler.
Betydande krav	Enskilt krav som inom ramen för Tillväxtverkets uppföljning leder till årliga kostnadsförändringar som överstiger gränsvärdet om 28 miljoner kronor.
Gränsvärde/ Tröskelvärde	Gräns för när ett regelkrav betraktas som betydande, fastställt till årliga kostnader/besparingar om 28 miljoner konor.
Investering	Kapitalkostnad påkallad av regelkrav. En investering karaktäriseras av en längre livslängd där kostnaden skrivs av under en period av flera år.
Krav	Krav till följd av regel som förbinder företagen att genomföra eller undvika vissa aktiviteter eller beteenden.
Löpande kostnad	Används i denna rapport synonymt med årliga kostnader.
Löpande priser	Uttrycker det nominella värdet och beaktar inte värddeförändringar som inflation.
Produktionskostnad	Direkt inverkan på användningen av företagets produktionsresurser till följd av regelkrav (förutom administration). Handlar till exempel om utbildning av personal eller om inköp av förbrukningsmaterial och tjänster.
Regelrådet	Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket, utsett av regeringen, med uppdrag att granska hur väl konsekvenserna av olika författningsförslag som påverkar företagen utretts.

Innehåll

1	Uppdraget	1
1.1	Bakgrund.....	1
1.2	Mål.....	1
1.3	Metod.....	1
1.3.1	Kostnadskategorier och konkurrensanalys	2
1.3.2	Nollbas för företagens löpande regelkostnader	2
1.3.3	Jämförelse med omvärlden.....	3
1.3.4	Begränsningar	3
2	Slutsatser och rekommendationer	4
3	Genomförande – aktiviteter och resultat	6
3.1	Regelkostnader som andel av BNP	6
3.2	Utveckling av företagens administrativa kostnader och påverkan på företagens konkurrenskraft.....	6
3.2.1	Administrativa kostnader till följd av nya eller ändrade regler, 2013– 2023	7
3.2.2	Betydande administrativa kostnader 2023.....	7
3.3	Utveckling av företagens fullgörandekostnader och påverkan på företagens konkurrenskraft.....	9
3.4	Jämförelse med omvärlden.....	11
4	Bilaga 1 - Nya eller ändrade regler med betydande kostnader för företag 2023	19
5	Bilaga 2 - Berörda företag utifrån antal och bransch	20

1 Uppdraget

1.1 Bakgrund

Regeringen har som mål att de kostnader för svenska företag som följer av regler över tid ska minska som andel av BNP och att kostnadsutvecklingen i Sverige ska vara lägre än i omvärlden.¹ Som ett led i detta arbete har Tillväxtverket sedan 2013 följt utvecklingen av hur företagens administrativa kostnader påverkas av nya eller ändrade regler. Sedan 2016 inkluderar Tillväxtverkets uppdrag även att analysera hur företagens andra kostnader än administrativa påverkas av reglerna, samt att resonera kring eventuell konkurrenspåverkan. Sedan 2022 ställs även utvecklingen av regelkostnader i relation till Sverige BNP och jämförs med kostnadsutvecklingen i omvärlden.

I regleringsbrevet för 2024 fick Tillväxtverket i uppdrag att följa utvecklingen av de administrativa kostnader och fullgörandekostnader som uppstår för företagen till följd av nya eller ändrade regler under 2023.²

1.2 Mål

Denna rapport redovisar en uppskattning av utvecklingen av företagens regelkostnader och konkurrenskraft till följd av nya eller ändrade regler som trätt i kraft 2023. Rapporten syftar till att synliggöra och analysera utfallet av de regeländringar som genomförts under året.

1.3 Metod

Identifieringen av effekter för företagen av nya och ändrade regler bygger på den metod som Tillväxtverket utvecklat och använder sedan 2014 och beräkningarna utgår från den så kallade standardkostnadsmodellen.³ Regelgivarnas konsekvensutredningar är den primära källan för analysen, som i huvudsak fångas upp genom inkomna remisser till Regelrådet. Utöver detta sätt att fånga in förslag används också bevakningslistor av pågående policyprocesser.

Tillväxtverket bedömer om förslagen som inkommer till Regelrådet förväntas medföra betydande kostnader för företag och kompletterar regelgivarnas beräkningar i de fall konsekvensutredningarna inte innehåller tillräckliga beräkningar. Initiala kostnader, det vill säga engångskostnader som uppstår i samband med omställningen till det nya kravet, ingår inte i den övergripande sammanställningen av kostnadsutvecklingen.

---

¹ Skr 2021/22:3 *En förenklingspolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga.*

² Klimat- och näringslivsdepartementet, *Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende Tillväxtverket.*

³ Nutek (2007) *Manual för att mäta företagens administrativa kostnader enligt standardkostnadsmodellen, v2.1*; Tillväxtverket (2013) *Slutrapport för uppdraget att ta fram förslag på en metod för att kunna följa utvecklingen av företagens administrativa kostnader efter 2012, dnr 5.2.1-2013-807.*

Metoden innebär att regeleffekterna uppskattas innan reglerna har trätt i kraft. Analysen bygger därför på ett antal antaganden om vilka företagsgrupper som berörs och hur de kan tänkas agera för att uppfylla kraven. I analysen förutsätts därför att kostnaden för samtliga berörda företag uppstår vid den tidpunkt som regeln stipulerar, även om kostnaden redan kan ha tagits vid ett tidigare tillfälle eller planeras att tas senare. Varje enskilt regelkrav som förväntas leda till en årlig ekonomisk påverkan om minst 28 miljoner kronor beaktas i analysen. Ett regelförslag kan innehålla flera krav.

1.3.1 Kostnadskategorier och konkurrensanalys

Från och med 2016 identifierar Tillväxtverket även andra kostnader⁴ än administrativa. Dessa kategoriseras som produktionskostnader, investeringskostnader och alternativkostnader.⁵

Tillväxtverket analyserar även den tänkbara påverkan på konkurrensen som följer av de nya eller ändrade reglerna. Analysen är kvalitativ och tar sin utgångspunkt i OECD:s checklista för regler och konkurrensanalys.⁶ Regler kan antingen vara neutrala, främjande eller hämmande för konkurrensen. En enskild regel kan ha som direkt syfte att påverka konkurrenssituationen på marknaden, i andra fall påverkas konkurrensen som en oavsiktlig sidoeffekt. Konkurrens effekter kan förekomma inom en bransch, mellan branscher och mellan företag i olika länder.

1.3.2 Nollbas för företagens löpande regelkostnader

Tillväxtverket konstaterade i sin rapport till regeringen⁷ att om kostnaderna för svenska företag ska kunna anges som andel av BNP, krävs det en uppgift om företagens totala regelkostnader (nollbas). Tillväxtverket har uppskattat, genom att använda flera uppmätta parametrar, att företagens totala årliga regelkostnader uppgick till 377 miljarder kronor år 2020.

Till den uppskattade nollbasen adderas sedan det värdet som Tillväxtverket har uppmätt genom uppdraget att följa utvecklingen av företagens kostnader. Tillväxtverket uppskattade i sin senaste rapport till regeringen⁸ att företagens totala årliga regelkostnader uppgick till 378,5 miljarder kronor år 2022. Den framräknade nollbasen är teoretisk och bygger på vissa antaganden. Nollbasen bör därför tolkas med stor försiktighet och inte åberopas i andra sammanhang.

---

⁴ Se ordlistan i början av rapporten för att se vilka definitioner som Tillväxtverket använder.

⁵ Detta är en renodling av förslaget i Tillväxtverkets (2016) rapport *Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft*, dnr 1.2.2-Å2015-1259.

⁶ OECD (2016) *Competition Assessment Checklist, Volume II: Guidance, Version 3.0*.

⁷ Tillväxtverket (2022) *Metoder för att möjliggöra uppföljning av regeringens kostnads mål för förenklingspolitiken*, dnr: Å 2022-2109.

⁸ Tillväxtverket (2023) *Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2022*, dnr: Å 2023-2451

1.3.3 Jämförelse med omvärlden

Regeringen definierar omvärlden som de fem till sju länder som utgör Sveriges största import- och exportmarknader.⁹ Tillväxtverket har, utifrån uppgifter från Statistikmyndigheten SCB, gjort ett urval utifrån de länder som återfinns inom båda kategorierna. Urvalet består av följande länder: Danmark, Nederländerna, Finland, Tyskland, Storbritannien och Norge.

1.3.4 Begränsningar

Analysen synliggör kostnadsförändringar som följer av regler med olika syften och som berör ett varierat antal och olika typer av företag. Resultatet är således bäst lämpat för att se på varje enskild regels effekter och inte den samlade kostnadsförändringen.

Tröskelvärdet om 28 miljoner kronor per krav innebär att de regelkrav och andra åtgärder som faller under angivet belopp inte inkluderas i analysen. Många små förändringar kan samlat vara betydande för företagen, både vad gäller ökade och minskade kostnader samt påverkan på konkurrensen. Vidare kan summan av en ökad mängd regler inom ett område överstiga den samlade kostnaden av varje enskild regel, eftersom fler regler kan bidra till en ökad komplexitet och göra det svårare för företagen att navigera bland regelkraven. För att skapa en mer nyanserad bild av företagens förändrade regelbörda behövs därför kompletterande uppgifter om företagens upplevelser av de nya eller ändrade regler. Ett sådant exempel är Tillväxtverkets enkätundersökning *Företagens villkor och verklighet*, där bland annat företagens upplevelser av regler som ett potentiellt hinder för tillväxt undersöks.¹⁰

I Tillväxtverkets metod för att följa regelkostnader ingår inte att särskilja mellan kostnader som följer direkt av EU-lagstiftning och kostnader som uppkommer till följd av utnyttjandet av ett nationellt handlingsutrymme att gå längre än vad en rättsakt som minimum kräver. En sådan analys saknas ofta i regelgivarnas konsekvensutredningar.

Tillväxtverket beräknar effekterna för företag av regler innan de har trätt i kraft. Analysen bygger därmed på ett antal antaganden om vilka företagsgrupper som berörs och hur de agerar för att uppfylla kraven. Resultatet återger således inte nödvändigtvis den reella påverkan på företagen. För information om vilka effekter reglerna får i praktiken behöver kompletterande analyser utföras efter reglernas ikraftträdande.

Tillväxtverkets uppdrag omfattar endast att beakta reglernas påverkan på företagens kostnader och konkurrens. Syftet med reglerna och reglernas eventuella nytto- eller kostnadseffekter i övrigt inkluderas således inte i analysen. Regelkostnader måste alltid ställas i relation till reglernas syfte, grad av måluppfyllelse och nyttan som uppstår.

---

⁹ Skr. 2021/22:3 *En förenklingpolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga*.

¹⁰ Tillväxtverket, *Företagens villkor och verklighet 2023*

(<https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/statistikochanalys/varaundersokningar/foretagensvillkorochverklighet.3631.html>, hämtad 2024-06-24).

2 Slutsatser och rekommendationer

Tillväxtverket uppskattar att företagens regelkostnader som andel av BNP har minskat med 0,4 procentenheter under 2023 jämfört med föregående år. Sammanlagt uppskattas de administrativa kostnaderna till följd av nya eller ändrade regler ha ökat med omkring 55 miljoner kronor och att alternativkostnaderna ökat med omkring 64 miljoner kronor.

Givet de fortsatta kostnadsökningarna behövs en regelgivningsprocess som i större utsträckning beaktar förenklingsperspektiv och tar vara på de möjligheter som finns för att säkerställa en kostnadseffektiv implementering och tillämpning av regelverken, både på nationell- och EU-nivå.

Tillväxtverket rekommenderar nedan några konkreta insatser som vi bedömer skulle modernisera, effektivisera och öka takten i förenklingsarbetet samt bidra till att sänka de administrativa kostnaderna. Rekommendationerna går att införa stegvis och är möjliga att skala upp efter behov.

- Att regelgivare systematiskt ska utvärdera befintliga regelverk utifrån ett förenklingsperspektiv. Detta för att överse att reglerna fortfarande uppnår sitt syfte och undersöka om det finns konkurrerande regleringar på området eller om det går att förenkla tillämpningen. Förslagsvis genom e-tjänster, automatisk informationsinhämtning eller genom att uppgifter i större utsträckning kan delas inom det offentliga. Förslag på vilka regelverk som bör prioriteras kan tas fram inom ramen för Förenklingsrådets verksamhet.
- Regelgivare behöver genomföra bättre konsekvensanalyser som i större utsträckning fångar upp den nya eller ändrade regelns påverkan på konkurrensförhållandena.
- Att regelverken utformas så att de möjliggör digitala lösningar för en effektiv tillämpning. Till exempel kan lagstiftning som kan läsas och tolkas av maskiner möjliggöra ett större digitalt informationsutbyte och automatiserade beslutsprocesser vilket kan förenkla för både företag och myndigheter. Myndigheten för Digital förvaltning (Digg) har tagit fram vägledningar för digitaliserings- och automationsvänlig lagstiftning som kan användas som stöd vid regelutformning.¹¹

Det är komplicerat att studera effekten av hur ineffektiva och onödigt kostsamma regler sammantaget påverkar ekonomin och hur tillväxten skulle utvecklas med andra regelverk. Tillväxtverket kan endast konstatera, från de undersökningar Tillväxtverket och andra aktörer presenterat, att mycket talar för att det finns en stor potential för att öka såväl tillväxten som sysselsättningen genom att säkerställa att regelverk utformas

---

¹¹ Myndigheten för Digital förvaltning (Digg) *Vägledningar för digitaliserings- och automationsvänlig lagstiftning*, hämtad 2024-05-30.

och tillämpas på det mest ändamålsenliga sättet. Tillväxtverket vill också framhålla att förenklingsarbetet är en viktig faktor för att lyckas med den gröna och digitala omställningen som syftar till ett bättre resursutnyttjande, vilket också bidrar till en ökad konkurrenskraft för svenska företag.

3 Genomförande – aktiviteter och resultat

3.1 Regelkostnader som andel av BNP

Sedan 2022 har Tillväxtverket ställt utvecklingen av företagens regelkostnader i relation till Sveriges bruttonationalprodukt (BNP) i löpande priser.

Enligt uppgifter från Statistikmyndigheten (SCB) uppgick Sveriges BNP (löpande priser) till cirka 5 926 miljarder kronor år 2022.¹² Tillväxtverket uppskattade i sin senaste rapport till regeringen¹³ att företagens totala årliga regelkostnader uppgick till cirka 378,5 miljarder kronor år 2022. Detta innebär att företagens regelkostnader utgjorde 6,4 procent av Sveriges BNP år 2022 ($378,5/5926=0,064$).

Vad gäller helåret 2023 har Statistikmyndigheten (SCB) beräknat, utifrån preliminära uppgifter, att Sveriges BNP (löpande priser) uppgick till cirka 6 294 miljarder kronor.¹⁴ Tillväxtverket uppskattar i denna rapport att företagens årliga regelkostnader har ökat med ca 100 miljoner kronor under 2023 (se bilaga 1), vilket resulterar i att företagens totala årliga regelkostnader uppgår till cirka 378,6 miljarder kronor år 2023 ($378,5 + 0,1 = 378,6$). Detta innebär att företagens regelkostnader utgjorde 6 procent av Sveriges BNP år 2023 ($378,6/6294 = 0,060$).

Tillväxtverket kan därmed konstatera att regelkostnader som andel av BNP har minskat från 6,4 procent år 2022 till 6 procent år 2023, en minskning med 0,4 procentenheter.

Att regelkostnader som andel av BNP minskar under ett år samtidigt som regelkostnader i absoluta tal ökar under samma år kan tyckas motsägande, men förklaringen kan härledas till ökningen av BNP, vilket är den enskilda faktorn med störst inverkan på resultatet. Som framgår ovan har Sveriges BNP ökat från ca 5 926 miljarder kronor år 2022 till ca 6 294 miljarder kronor år 2023, en ökning med 6,2 procent. Detta medför att den ökade regelkostnaden om ca 100 miljoner kronor blir mindre betydande i relation till ökningen av BNP. Detta förklarar varför regelkostnaderna uttryckt som andel av BNP minskar, trots att regelkostnaderna ökar i absoluta tal.

3.2 Utveckling av företagens administrativa kostnader och påverkan på företagens konkurrenskraft

Tillväxtverket identifierar sedan 2013 nya eller ändrade regler med krav som medför betydande administrativa kostnadsförändringar för företag. Under 2023 har ett sådant krav identifierats, vilket medför uppskattningsvis 55 miljoner kronor i ökade administrativa kostnader.

---

¹² SCB statistikdatabasen, BNP från produktionssidan (ENS2010), löpande priser, mnkr efter näringsgren SNI 2007 och kvartal. 2022K1-2022K4. Hämtad 2023-03-20.

¹³ Tillväxtverket. Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2022. Å 2023-2451.

¹⁴ SCB statistikdatabasen, BNP från produktionssidan (ENS2010), löpande priser, mnkr efter näringsgren SNI 2007 och kvartal. 2023K1-2023K4. Hämtad 2024-03-02.

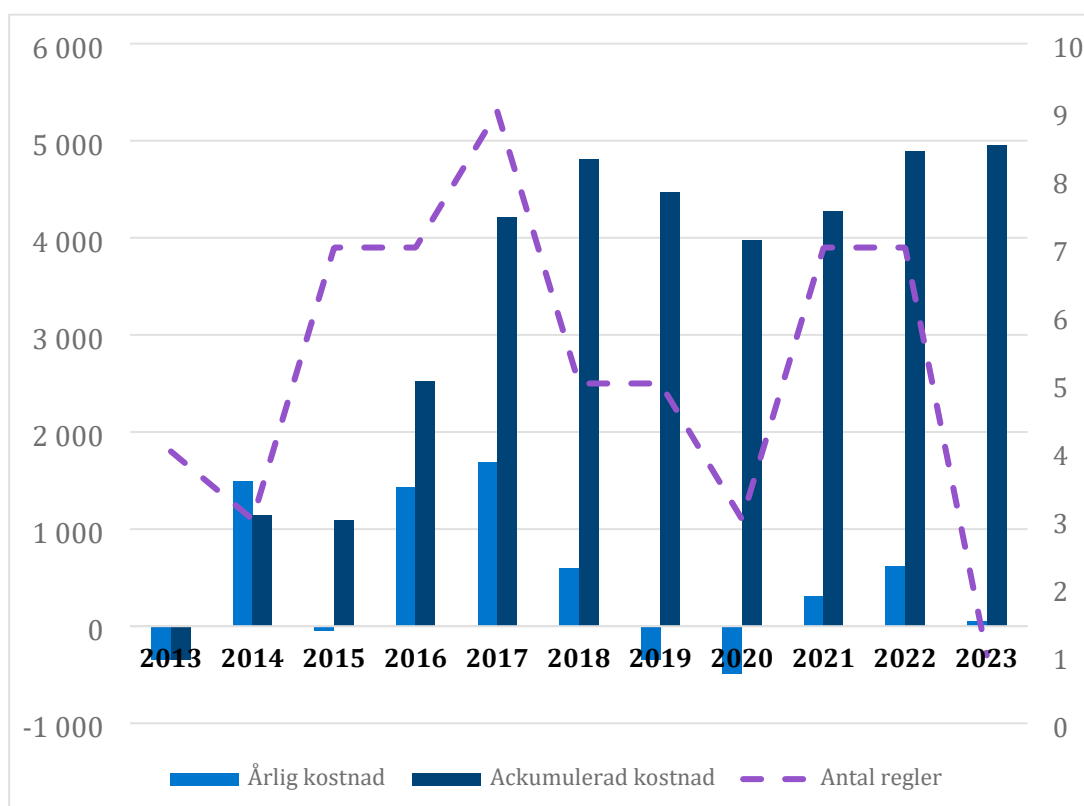
Kostnadsförändringarna är ojämnt fördelade över tid, med ökade kostnader några år (2014, 2016, 2017, 2018, 2021, 2022 och 2023) och minskade kostnader andra år (2013, 2015, 2019 och 2020). Kostnadsförändringarna är även ojämnt fördelade mellan branscher, där vissa möter ökade kostnader och andra minskade.

Antalet regler med betydande påverkan på företagens administrativa kostnader, liksom den sammantagna ekonomiska effekten i löpande priser per år, framgår av diagram 3.2.1.

3.2.1 Administrativa kostnader till följd av nya eller ändrade regler, 2013–2023

Miljoner kronor

Antal regler

Anmärkning: Årlig kostnad avser det år regeln träder i kraft. Ackumulerad kostnad innebär det sammanlagda värdet av hur de administrativa kostnaderna har utvecklats sedan 2013. Antal regler anger mängden nya eller ändrade regler (eller annan åtgärd) per år med betydande ekonomisk påverkan på företagen. Källa: Tillväxtverket.

3.2.2 Betydande administrativa kostnader 2023

Tillväxtverket har identifierat ett nytt krav med betydande årlig administrativ kostnadsförändring under 2023. I detta avsnitt beskrivs det nya kravet och dess effekter.

Rapporteringskyldighet avseende utsläpp av växthusgaser från vissa importvaror

I syfte att säkerställa att Europeiska unionens regler för hållbar utveckling efterföljs samt motverka risken för koldioxidläckage¹⁵ införs en skyldighet att deklarerar inbäddade utsläpp av växthusgaser från så kallade *Carbon Boarder Adjustment Mechanism*-varor (hädanefter CBAM-varor) som importeras till ett EU-land. CBAM-varorna inkluderar följande kategorier av varor: vissa järn- och stålvaror samt produkter som tillverkats av dessa varor, aluminium, vissa gödselmedel, vissa cementvaror, vissa kemikalier samt elektricitet. Kravet införs genom Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2023/956 och trädde i kraft den 1 oktober 2023.¹⁶

Omkring 6 000 svenska företag påverkas av kravet¹⁷ och omkring 99 procent av dessa bedöms vara små- och medelstora företag. Endast en procent av dessa bedöms vara stora företag med fler än 200 anställda.

Tillväxtverket gör bedömningen att kravet medför initiala administrativa kostnader om drygt 32 miljoner kronor. Kostnaden uppstår till följd av rapporteringskyldigheten som innehåller två aktiviteter: förberedelser inför rapportering och själva rapporteringen. Förberedelsen utgörs av det arbetet de berörda företagen behöver utföra för att förstå de nya kraven och vad som ska inkluderas i rapporteringen. Själva utförandet av rapporteringen av CBAM-varornas utsläpp medför löpande administrativa kostnader som Tillväxtverket uppskattar till omkring 55 miljoner kronor.

Kraven införs under en övergångsperiod som inleds med ikraftträdandet den 1 oktober 2023 och slutar den 31 december 2025. Under denna period ska ett lands tullmyndighet notifieras om importörens rapporteringskyldighet före frigörandet av varor. Företag som deklarerat varor för införsel kommer sedan att rapportera schablonbelopp fyra gånger om året via en e-tjänst som är kopplad till det EU-centrala CBAM-systemet. Under övergångsperioden är importörer av CBAM-varor därför skyldiga att rapportera inbäddade utsläpp men är däremot inte skyldiga att köpa certifikat som motsvarar dessa utsläpp. Det fullskaliga rapporteringskravet¹⁸, vilket inkluderar skyldigheten att köpa certifikat, träder i kraft den 1 januari 2026. När det sker kommer Tillväxtverket att se över och vid behov revidera de kostnadsberäkningar som gjorts av kravet.

---

¹⁵ *Koldioxidläckage* uppstår när företag som släpper ut växthusgaser flyttar verksamhet från EU till andra länder för att undvika strängare klimatstandarder eller när import från sådana länder ersätter likvärdiga men mindre koldioxidintensiva produkter tillverkade inom EU.

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/956 av den 10 maj 2023 om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

¹⁷ Enligt information från Naturvårdsverket i Dagens industri, 2023, *Varning: Svenska företags okunniga om nya klimattullarna*, <https://www.di.se/hallbart-naringsliv/varning-svenska-foretag-okunniga-om-nya-klimattullarna>, hämtad 2024-06-05.

¹⁸ Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2023/956.

Effekter av Rapporteringsskyldighet avseende utsläpp av växthusgaser från vissa importvaror, kostnader och konkurrenspåverkan (miljoner kronor)

Nya eller ändrade krav	Administrativ kostnad			
	Initial		Årlig	
➤ Rapporteringsskyldighet av utsläpp från CBAM-varor*	31,6		55,2	
Berörda aktörer	Konkurrenspåverkan (hämmande/främjande)			
	Antal	Förmåga	Incitament	Konsumenter
Inhemska producenter av CBAM-varor		Främjande		
Importörer av CBAM-varor		Hämmande	Hämmande	

*Lagrum: Artikel 32 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/956 om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Rapporteringsskyldigheten medför både främjande och hämmande konkurrenspåverkan

Tillväxtverket gör bedömningen att det nya kravet främjar konkurrensen för svenska producenter av CBAM-varor. Kravet kommer troligtvis försämra incitamenten för de som är aktiva importörer av CBAM-varor från länder utanför EU och samtidigt minska tillflödet av nya aktörer. Värdet av investeringar i produktionsled utanför EU lär också minska. Med ökade kostnader kommer både importörernas marginaler gentemot konkurrenter som inte berörs av regleringen minska och i förlängningen även den konkurrensfördel som varit ett incitament att bedriva importverksamheten.

3.3 Utveckling av företagens fullgörandekostnader och påverkan på företagens konkurrenskraft

Tillväxtverket har under 2023 identifierat ett nytt krav som medför betydande årliga alternativkostnader. I detta avsnitt beskrivs det nya kravet och dess effekter.

Lagerhållningsskyldighet för öppenvårdsapotek

I syfte att stärka försörjningsberedskapen inom hälso- och sjukvården införs nya krav om lagerhållningsskyldighet för öppenvårdsapotek i lag (2009:366) om handel med läkemedel.

Enligt regelgivarens konsekvensutredning bedöms kravet stärka förutsättningarna för en fortsatt hög direktexpedieringsgrad. Av konsekvensutredningen framgår också att den svenska apoteksmarknaden domineras av fem apotekskedjor som gemensamt

driver omkring 1 400 öppenvårdsapotek. Utöver apotekskedjorna finns 38 företag med ett eller ett fåtal apotek vardera.

Tillväxtverket har gjort bedömningen att kravet om ökad lagerhållning för öppenvårdsapoteken kommer att medföra initiala produktionskostnader om drygt 1,2 miljarder kronor. Kostnaden uppstår till följd av att apoteken kommer att behöva köpa in lagervaror i tillräcklig omfattning för att undvika restsituationer.¹⁹ Vidare bedömer Tillväxtverket att kravet medföra årliga alternativkostnader på omkring 64 miljoner kronor. Alternativkostnaderna utgörs av ökade lagerföringskostnader, vilket inkluderar såväl lagerränta som riskkostnad.²⁰ Beräkningarna är baserade på uppgifter om branschens omsättning med anledning av att Tillväxtverket saknar uppgifter om apotekens inköpspriser. Detta kan innebära att de beräknade kostnaderna är högre än de faktiska.

I juni 2023 gav Regeringen Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket i uppdrag att analysera och lämna ändamålsenliga och kostnadseffektiva förslag på hur innehavare av godkännande för försäljning av läkemedel bör kompenseras till följd av det nya lagerhållningskravet.²¹ Uppdraget ska slutredovisas i juni 2024 och Tillväxtverket kommer att revidera kostnadsberäkningen utifrån de förändringar som detta arbete medför.

Effekter av lagerhållningsskyldighet för öppenvårdsapotek, kostnader och konkurrenspåverkan (miljoner kronor)

Nya eller ändrade krav	Alternativkostnad		Produktionskostnad	
	Initial	Årlig	Initial	Årlig
➤ Lagerhållningsskyldighet för öppenvårdsapotek*		63,9	1221	
Konkurrenspåverkan (hämmande eller främjande)				
	Antal	Förmåga	Incitament	Konsumenter
		Hämmande		

*Lagrum: Lag (2009:366) om handel med läkemedel, 2 kap. 3a §.

¹⁹ Uppgifterna för beräkningen har utgått från Sveriges Apoteksförnings Branschrapport 2022 (<http://www.sverigesapoteksforening.se/wp-content/uploads/2022/03/Branschrapport-2022.pdf>) samt Läkemedelsverkets Statistik om restsituationer (<https://www.lakemedelsverket.se/sv/behandling-och-forskrivning/forskrivning/restsituationer/statistik-om-restsituationer>, hämtad 2023-10-16).

²⁰ I delbetänkandet *En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården* (SOU 2021:19) uppskattas riskkostnaden (kassation) för detaljhandeln till 0,24 procent av omsättningen. Utredningen har också utgått från en generell kapitalränta på fem procent, vilket är baserat på den viktade kapitalkostnaden för branschen hälso- och sjukvård samt läkemedel i december 2020.

²¹ Uppdrag att utreda frågor om omsättningslagring av vissa läkemedel i syfte att säkerställa en god försörjningsberedskap, dnr: S2023/02002.

Nya lagerhållningskravet medför en delvis hämmande konkurrenspåverkan för privatägda apotek men kan också leda till ökad direktexpedieringsgrad

Apotek Produktion & Laboratorier AB (APL) har fått ett nytt samhällsuppdrag att inrätta beredskapsapotek. Enligt förslaget ska APL få ersättning från staten för att fullgöra skyldigheterna. I dag konkurrerar APL på samma villkor som övriga aktörer och ett uppdrag till ett statligt ägt bolag som bedriver sin verksamhet på en konkurrensutsatt marknad ska utformas så att det blir konkurrensneutralt. Det kan dock inte uteslutas att APL skulle kunna få vissa konkurrensmässiga fördelar eftersom samhällsuppdraget innebär att bolaget behöver ha en robusthet i form av exempelvis säkerställd IT-drift och möjlighet till ökad lagerhållning. Den stabilitet som krävs för kris och krig kan inte enkelt skiljas ut från verksamheten som helhet.

En del av förslaget omfattar också Läkemedelsverkets befogenhet att utfärda sanktionsavgifter till de organisationer som har fått ett humanläkemedel godkänt för försäljning men inte har fullgjort sina skyldigheter enligt bestämmelserna i läkemedelslagen. Sanktionsavgifterna avser leda till ökad transparens i logistikkedjan samt att berörda företag informerar Läkemedelsverket i god tid för att undvika överraskande restsituationer. Initialt föreslogs sanktionsavgifter mellan 100 000 och 100 000 000 kronor. Flera remissinstanser ansåg dock att sanktionsavgifterna var så högt satta att de riskerade att motverka regleringens ursprungliga syfte. Detta då de riskerade att leda till ett minskat intresse att tillhandahålla vissa läkemedel på den svenska marknaden. Efter remissinstansernas synpunkter justerades den nedre gränsen ned till 25 000 kronor.

Införandet av krav på öppenvårdsapotekens lagerhållning bör öka förutsättningarna för att en hög direktexpedieringsgrad upprätthålls även i fortsättningen. För konsumenterna innebär det en trygghet att kunna få med sig sina efterfrågade läkemedel vid expedieringstillfället.

3.4 Jämförelse med omvärlden

Under 2023 ökade företagens regelkostnader i de flesta länder i vår omvärld.²² Hur kostnaderna har utvecklats i respektive land och vilka regler som haft störst påverkan på utvecklingen beskrivs nedan.

Danmark

---

²² Omvärlden definieras som de fem till sju länder som utgör Sveriges största export- och importmarknader (se avsnitt 1.3.3).

Sedan 2012 arbetar Näringslivets EU- och Regelforum²³ för att minska onödig regelbörda för danska företag. Då den danska rapporteringen sker senare än den svenska, därför redogörs här för utvecklingen under 2022.²⁴

Den danska redogörelsen för kostnadsutvecklingen innefattar de kostnadsmässiga konsekvenserna från både nationell- och EU-lagstiftning.

I det danska näringsdepartementets rapport uppskattas de tillkommande löpande administrativa kostnaderna till följd av nationell reglering till om omkring 1,2 miljarder svenska kronor.²⁵ Den största kostnadsposten (drygt 930 miljoner kronor) utgjordes av en ändring i bokföringslagen om automatisk verksamhetsrapportering. Den näst största kostnadsposten (nära 170 miljoner kronor) avser en ändring av Rättsordningslagen och lagen om kommunikationsnät och kommunikationstjänster avseende lagring av uppgifter om telekommunikation.

Under året uppskattades de totala administrativa kostnadsbesparingarna till omkring 5,5 miljarder kronor. Besparingen utgörs av en enskild post, vilket är densamma som den största kostnadsdrivande, det vill säga förändringen i bokföringslagen. Enligt en studie från KPMG²⁶ omfattas omkring 406 000 aktiva företag i Danmark av reformen.

Gällande kostnadsutvecklingen till följd av EU-initiativ uppskattas de tillkommande löpande administrativa kostnaderna till omkring 330 miljoner kronor och omställningskostnaderna²⁷ uppskattas uppgå drygt 380 miljoner kronor.

Finland

I Finland saknas det en väletablerad praxis för att följa företagens regelkostnader. Det saknas uppgifter om såväl ackumulerade som tillkommande kostnader under 2023. Däremot har den finska regeringen satt upp ett nytt förenklingsmål om att företagens administrativa kostnader till följd av regler inte ska öka under nuvarande mandatperiod. Regeringen har också som mål att avskaffa minst 300 regler som bedöms vara särskilt betungande för både företagen och medborgare.

Samtliga regelgivare i Finland förväntas tillämpa en in, en ut principen vid framtagandet av nya lagar och regler. Detta innebär att regleringskostnader som direkt drabbar företagen ska kompenseras genom en motsvarande minskning av kostnaderna i ett annat sammanhang. Det anges dock att det finns vissa undantag, exempelvis avseende lagstiftning som medför positiv effekt på konkurrensförhållandena i vissa marknader. Uppföljningen av företagens regelkostnader samt implementeringsarbete påbörjades i

---

²³ Erhvervslivets EU- og Regelforum, eller The Danish Business Forum for Better Regulation.

²⁴ Redovisningen baseras på rapporten Redegørelse om bedre regulering for erhvervslivet 2022 från det danska Näringsdepartementet (Erhvervsministeriet).

²⁵ 772 miljoner danska kronor, baserat på växelkursen den 2024-05-16. Växelkursen gäller för samtliga konverteringar till svenska kronor i det här avsnittet.

²⁶ KPMG, 2022. Businesscase for forslag til ny bogføringslov (<https://erhvervsstyrelsen.dk/businesscase-forslag-til-ny-bogfoeringslov>).

²⁷ Brukar också benämnas fullgörandekostnader eller compliance costs.

februari 2024 och den första årsrapporten kommer att publiceras under första kvartal 2025.

Nederländerna

I Nederländerna rapporteras tillkommande regelkostnader av *Advisory Board on Regulatory Burdens*, ATR.²⁸ Under 2023 uppskattar ATR att de årliga administrativa kostnaderna för nederländska företag ökade med omkring 3,7 miljarder kronor.²⁹ De samlade administrativa lättnaderna för företag uppgick till omkring 460 miljoner kronor vilket ger en nettoökning om nära 3,2 miljarder kronor. Detta kan jämföras med kostnadsökningen under 2022 som låg på omkring 2,2 miljarder kronor.

Den största kostnadsdrivande regeln utgjordes av ändringar i bygg- och livsmiljöförordningen. Kraven avsåg en ny skyldighet att installera koldioxidmätare i klassrum samt en åtgärd för att tillåta kommuner att ålägga företag att installera solpaneler i de fall en byggnad bedömts lämplig av kommunen.

Kraven bedömdes medföra kostnadsökningar om uppskattningsvis 1,2 miljarder kronor men ATR framhåller att beräkningarna som medföljde förslaget var ofullständiga.³⁰ ATR gav förslaget ett mycket kritiskt betyg, vilket innebar en rekommendation att inte lägga fram det utan att först åtgärda ATR:s anmärkningar.

Den största administrativa kostnadsminskningen avsåg ändringar av lagen om digitala bolagsstämmor för privaträttsliga juridiska personer. Ändringen beräknades leda till kostnadsbesparingar på drygt 400 miljoner kronor.

I Nederländerna mäts även initiala kostnader och under 2023 uppmättes tillkommande initiala kostnader om drygt 5 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 2022 då de nya eller ändrade regler medförde initiala kostnader om 2,2 miljarder kronor.

Norge

På den norska regeringens hemsida går att läsa att regeringen satt upp ett mål om förenklingar till ett värde av 11 miljarder norska kronor till 2025³¹ och att regelförenklingar till ett samlat värde av 3,6 miljarder norska kronor redan åstadkommits. Trots det kvantitativa kostnads målet saknas det en strukturerad uppföljning av tillkommande regelkostnader i Norge.

En så kallad "Förenklingsportal"³² har lanserats. Där efterfrågar regeringen konkreta förslag med en beskrivning av vilket problem som söks åtgärdas. I de fall problemet

---

²⁸ *Adviesecollage toetsing regeldruk*, vilket kan jämföras med det svenska Regelrådet.

²⁹ 315,3 miljoner euro, baserat på växelkursen den 16 maj 2024. Växelkursen gäller för samtliga konverteringar till svenska kronor i det här avsnittet.

³⁰ *Advisory Board on Regulatory Burdens*, årsredovisning för 2023, s.11.

³¹ Se <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/naringsministeren-med-tiltak-for-a-forenkle-hverdagen-til-norske-bedrifter/id3032331/>; växelkursen 2024-05-17 var 1 NOK = 1 SEK.

³² Se <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/innsjill-til-forenkling-for-naringslivet/id3032343/?expand=horingsbrev>, hämtad 2024-05-17.

avser en regel i form av en lag eller förordning efterfrågas också hänvisningar till lagrum. Gäller åtgärden i stället en rapporteringslösning efterfrågas aktuella blanketter.

Av de 85 åtgärder³³ inom förenklingsområdet som pågår eller redan genomförts lyfter Norges näringsminister bland annat en ny dialogbaserad skattemöjligheten för aktiebolag, vilken ska möjliggöra att 750 000 företag kan lämna sin deklaration genom en förenklad process. Ett annat initiativ som lyfts är Norska Tullverkets arbete med att digitalisera och förenkla rutinerna för gods som passerar gränsen. Även digitaliseringen av byggansökningar framhålls. På ett mer generellt plan belyses Näringsdepartementets arbete med "en väg in"³⁴ som syftar till att öka användarvänligheten inom hela den offentliga sektorn.

Den norska regeringen har också låtit genomföra en enkätundersökning³⁵ som bland annat visade att 33 procent av de tillfrågade företagen ansåg att det blivit lättare att driva eget företag de senaste åren medan 9 procent svarade att det inte blivit lättare.

Det norska Regelrådet rankar konsekvensutredningar från grön till röd, utifrån hur väl utförd konsekvensutredningarna är samt i vilken utsträckning förslagens väntas medföra högre kostnader för näringslivet. Under 2023 rankades 20 av 40 förslag som gröna, vilket är det högsta uppmätta antalet sedan rådets grundande 2016.³⁶

Storbritannien

Storbritannien har haft ett kvantitativt kostnadsmål sedan 2015, ett så kallat *Business Impact Target* (BIT). Detta reglerades genom *The Small Business, Enterprise and Employment Act*. Regeringen har också beslutat att ett oberoende verifieringsorgan ska kontrollera och validera de kostnadsberäkningar som görs på myndighetsnivå. Organet går vid namnet *Regulatory Policy Committee* (RPC).

Mellan 2017 till 2019 fanns en målsättning att minska kostnaderna till följd av regler med omkring 120 miljarder kronor.³⁷ Under perioden ökade i stället kostnaderna med drygt 100 miljarder kronor.

Under det sittande parlamentet (2019–2024) satte regeringen upp en målsättning om att kostnaderna inte skulle öka. Trots målsättningen har kostnaderna till följd av nya eller ändrade regler i stället ökat signifikant. Fram till den 29 augusti 2023 beräknar RPC att kostnaderna har ökat med drygt 230 miljarder kronor vilket ger en ungefärlig

---

³³ Ibid.

³⁴ Begreppet åsyftar att företag bara ska behöva lämna uppgifter till det offentliga en gång, i kontrast till att rapportera samma eller liknande uppgifter till flera olika myndigheter.

³⁵ *Förenkling for næringslivet*, 2023, se <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forenkling-for-naringslivet/id3018726/>, hämtad 2024-05-21.

³⁶ 12 förslag rankades som gula och 8 som röda, se Norska Regelrådets årsrapport för 2023, s. 18, <https://regelradet.no/arsrapporter/>, hämtad 2024-05-21.

³⁷ 9 miljarder pund, 1 GDP = 13,3781 SEK, växelkurs 2024-06-03.

kostnadsökning om strax över 45 miljarder kronor per år. I beräkningen har dessutom stora reformer varit undantagna kostnads målet.³⁸

Under 2023 var två regler särskilt kostnadsdrivande. Den regel som medförde högst kostnader avsåg ändringar av minimilönen.³⁹ Regeln har beräknats medföra ökade kostnader om drygt 15 miljarder kronor. Den näst högst kostnadsdrivande regeln avser energibolags skyldighet att reducera uppvärmningskostnader för bostäder.⁴⁰ Regeln har bedömts medföra ökade kostnader om drygt 10 miljarder kronor.

Under 2023 rapporterade RPC också tre regler som bedömts leda till minskade kostnader för företagen. Regeln med högst beräknad kostnadsbesparing avser en ändring av den högsta andelen tillåtna barn per anställd inom barnomsorgen. Regeln beräknas medföra kostnadsbesparingar om drygt 12 miljarder kronor.⁴¹

I en kommentar till Storbritanniens pågående reformarbete avseende förenklingspolitiken skriver RPC:s ordförande Stephen Gibson att de välkomnar ändringarna. Bland annat framhåller han vikten av tidiga oberoende granskningar, vilket skulle möjliggöra verksammare kommentarer till alternativa lösningar samtidigt som RPC då skulle kunna vidga analysen till att exempelvis omfatta konsekvenser för medborgare och för miljön. Vikten av utvärderingar efter att en regel trätt i kraft också.⁴²

Tyskland

I Tyskland ansvarar departementen för att beräkna alla betydande regelkostnader för företag som en del av konsekvensutredningsprocessen. Tyska Regelrådet (NKR)⁴³ sammanställer årligen företagens kostnader till följd av regler.⁴⁴ Under 2023 uppskattades de totala årliga administrativa kostnaderna för tyska företag till omkring 755 miljarder kronor.⁴⁵ I rapporten anger NKR att ökningen av dessa kostnader, som benämns *bureaucracy costs* och kan jämföras med definitionen av det vi i Sverige kallar årliga administrativa kostnader, har stagnerat. De ligger dessutom under den baslinje som fastställdes 2011. Fullgörandekostnaderna, *compliance costs*, har däremot ökat

---

³⁸ Se https://rpc.blog.gov.uk/2023/09/15/the-increase-in-the-cost-of-regulation-on-business-and-the-end-of-the-bit/#_ftn2, hämtad 2024-05-23.

³⁹ The National Minimum Wage (Amendment) Regulations 2023.

⁴⁰ The Electricity and Gas (Energy Company Obligation) Order 2023.

⁴¹ 897 miljoner pund, 1 GBP = 13,6267 SEK, 2024-05-24; Childcare Futures, <https://www.gov.uk/government/publications/the-early-years-foundation-stage-learning-and-development-and-welfare-requirements-amendment-regulations-2023-rpc-opinion-green-rated>, hämtad 2024-05-24.

⁴² 897 miljoner pund, 1 GBP = 13,6267 SEK, 2024-05-24; Childcare Futures, <https://www.gov.uk/government/publications/the-early-years-foundation-stage-learning-and-development-and-welfare-requirements-amendment-regulations-2023-rpc-opinion-green-rated>, hämtad 2024-05-24.

⁴³ Nationaler Normenkontrollrat/National Regulatory Control Council.

⁴⁴ National Regulatory control council (NKR), *Annual report 2023, Consolidate, Streamline, digitalise. Reducing bureaucracy. Equipping Germany for the future.*

⁴⁵ Ibid; växelkurs 2024-05-27: 1 euro = 11,54 svenska kronor.

markant. Sedan 2011 har de årliga fullgörandekostnaderna för företagen ökat med drygt 165 miljarder kronor.⁴⁶

Under den senaste rapportperioden (mellan 1 juli 2022 och 1 juni 2023) ökade företagens initiala fullgörandekostnader därtill med omkring 230 miljarder kronor (på totalen omkring 278 miljarder kronor när kostnaderna för medborgare och den offentliga förvaltningen räknas in).⁴⁷ Ökningen är omkring åtta gånger så stor som föregående mätperiod⁴⁸ och den högsta uppmätta ökningen sedan mätningarna inleddes 2011.

Den i särklass största faktorn i denna ökning avsåg Byggnadsenergilagen (*Gebäudeenergiegesetz*) som genererat initiala fullgörandekostnader om nästan 145 miljarder kronor,⁴⁹ Syftet med ändringen är att förnybara energikällor ska utgöra minst 65 procent av Tysklands energiförbrukning för uppvärmning till 2045. De årliga fullgörandekostnaderna till följd av lagen har uppskattats till 40 miljarder kronor.⁵⁰

Två andra miljö- och energirelaterade regler medför också betydande årliga fullgörandekostnader. Det ena regeländringen avsåg energieffektiviseringskrav. Ändringen föranleddes av EU:s klimatmål för 2030 och de tillkommande årliga fullgörandekostnaderna har uppskattats till omkring 3,3 miljarder kronor.⁵¹ Den andra regeln avsåg ändrade krav på finansiella institut⁵² och rådgivare att beakta deras kunders klimat- och miljörelaterade preferenser.⁵³ Ändringen uppges leda till årliga fullgörandekostnader om drygt 2,5 miljarder kronor.

Kostnadsuppföljningen i Tyskland inkluderar också effekter för medborgare och den offentliga förvaltningen. Den största kostnadsbesparingen under rapportperioden avsåg en modernisering av pass och identifikationskort,⁵⁴ som medför besparingar om drygt 3 miljarder kronor för medborgare och nästan 6 miljarder kronor för den offentliga förvaltningen.⁵⁵

Regleringen lyfts som ett typexempel för potentiella kostnadsbesparingar med hjälp av digitalisering. Ett annat exempel som lyfts avser datautbyte relaterat till socialförsäkringsavgifter och tillhörande rapporteringsskyldigheter. Förslaget har bedömts medföra besparingar om omkring 1,8 miljarder kronor för tyska företag och

---

⁴⁶ Ibid. s. 11.

⁴⁷ Ibid. s. 13.

⁴⁸ Mellan 1 juli 2021 och 1 juni 2022 uppgick de initiala fullgörandekostnaderna för företag till 2,6 miljarder euro (ibid. s. 70).

⁴⁹ Ibid. s. 66, 70 (Tillväxtverket noterar att skilda uppgifter redovisas i rapporten, 13,3 respektive 12,5 miljarder euro).

⁵⁰ Ibid. s. 11; Act Amending the Buildings Energy Act and various Ordinances on the Transition to Renewable Energy Sources in the Heating Sector (BMWK).

⁵¹ Ibid. s. 12.

⁵² I rapporten benämns de *financial intermediaries* vilket kan innefatta exempelvis kommersiella banker, investeringsinstitut och fonder.

⁵³ Se ibid. s. 67; Draft Ordinance Amending the Trade Registration Ordinance and the Financial Investment Brokerage Ordinance (BMWK).

⁵⁴ *Gesetz zur Modernisierung des Pass- und Ausweiswesens/Ministerial Draft for an Act Modernising Passport, Identity Card and Foreign Document Rules (BMI)*

⁵⁵ National Regulatory Control Council, Annual Report 2023: Consolidate, streamline, digitalise, s. 12.

besparingar om 1,7 miljarder kronor för den offentliga förvaltningen. Även initiativet att ansluta vårdenheter till den digitala infrastrukturen bedöms leda till kostnadsbesparingar om 1,8 miljarder kronor.⁵⁶ På totalen rapporteras de kostnadsbesparande regulatoriska initiativen medföra besparingar om 7,5 miljarder kronor för företagen.

Även i år (jämför Tillväxtverkets rapport avseende kostnadsutvecklingen för 2022⁵⁷) avser en betydande del av de kostnadsdrivande reglerna tillkommande eller ändrade regler på energi- och miljöområdet. NKR uppger bland annat:

These exceptionally high one-off compliance costs are largely explained by Federal Government measures concerning energy security and efficiency, and the consequences of Russia's attack on Ukraine (...) Further one-off compliance costs of 5.5 billion euros were caused by energy conservation measures in the buildings sector to counter the decline in gas imports from Russian suppliers.⁵⁸

Som citatet visar har utvecklingen under året till dels drivits av Tysklands ambition att minska beroendet av importen av rysk gas.

Sammantagna iakttagelser

Som redogörelsen visar har företagens regelkostnader ökat i de flesta länder som ingått i omvärldskartläggningen. Storleken på kostnadsökningar skiljer sig dock markant mellan länderna. Tillväxtverket bedömer att skillnaderna beror på flera faktorer, där både storleksskillnaderna mellan ländernas ekonomier samt hur respektive land mäter regelkostnader spelar en stor roll. Detta leder till att det inte går att direkt jämföra kostnader i absoluta tal. Tillväxtverket kan däremot konstatera att administrativa kostnader har varit den drivande kostnadskategorin som medfört störst påverkan på kostnadsutvecklingen i Danmark, Nederländerna och Storbritannien. Det motsatta gäller dock för Tyskland, där en övervägande del av de totala kostnadsökningarna utgörs av fullgörandekostnader.

---

⁵⁶ Ibid. s. 12 och avser både initiala och årliga fullgörandekostnader.

⁵⁷ Å 2023-2452 *Regler som påverkar företagens kostnader och konkurrenskraft 2022*.

⁵⁸ National Regulatory control council (NKR), *Annual report 2023, Consolidate, Streamline, digitalise. Reducing bureaucracy. Equipping Germany for the future*, s. 70.

4 Bilaga 1 - Nya eller ändrade regler med betydande kostnader för företag 2023

Sammanfattning av regelförändringar med betydande ekonomisk påverkan på företagen 2023, rangordnade enligt ordningsföljden i rapporten (miljoner kronor)

Regelgivare	Regel	Administration		Produktion	Alternativkostnad
		Initial	Årlig	Initial	Årlig
EU parlamentet och rådet	Rapporteringsskyldighet av utsläpp från CBAM-varor	32	55		
Socialdepartementet	Lagerhållningsskyldighet för öppenvårdsapotek			1221	64
Summa		32	55	1221	64

5 Bilaga 2 - Berörda företag utifrån antal och bransch

Sammanfattning av företag utifrån antal och bransch som berörs av de betydande regelförändringarna 2023, rangordnade enligt ordningsföljden i rapporten

Regelgivare	Regel	Berörda företag	Antal företag	SNI 2007
EU parlamentet och rådet	Rapporteringskyldighet av utsläpp från CBAM-varor	Företag som importerar CBAM-varor (järn, stål, cement, gödningsmedel, aluminium, el och vätgas)	6000	C
Socialdepartementet	Lagerhållningsskyldighet för öppenvårdsapotek	Öppenvårdsapotek	43	G

Anmärkning: C avser Tillverkning, G avser Handel. Samtliga branscher enligt uppdelningen i avdelningar enligt Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI 2007, <http://www.sni2007.scb.se/>).

